

Kapesitabin-cytostatikabehandling

Meningen med den här anvisningen är att ge dig information om den kommande behandlingen samt hur den utförs. Utöver det informeras det även om egenvård under kapesitabin-behandlingen samt vart du ska vara i kontakt, ifall du har frågor under behandlingens gång.

Vad är Kapesitabin-behandling?

Kapesitabin är ett cytostatikum som tas via munnen. Kapesitabin kan användas enskilt eller vid sidan om andra cytostatikum eller cancermediciner som ges på sjukhuset.

Cytostatikum alltså cytostatika används som cancermedicin efter operation (tilläggsbehandling), som effektivisering av strålbehandling eller för att eliminera metastaser. Cytostatika påverkar cellernas tillväxt samt fördelning. Med hjälp av cytostatika skadas cancercellernas fördelningssystem, vilket leder till att de inte kan föröka sig utan förstörs. Läkemedlet transporteras med blodomloppet till kroppens olika delar. Tack vare det här når läkemedlet också sådana cancerceller, som inte syns på röntgen- eller vid andra undersökningar.

Då du får behandling är det viktigt att veta vad du ska ta i beaktande under behandlingen samt hur du själv kan lindra möjliga biverkningar. Alla patienter får ändå inte biverkningar. För det mesta försvinner biverkningarna då behandlingen avslutas.

En del av biverkningarna kan vara farliga.

Hur förverkligas Kapesitabin-behandlingen?

Din läkare ordinerar en för dig passande dos, dosintervall och behandlingsperiodens längd. Tabletterna tas vanligtvis som 14 dagars omgångar, efter vilka det är en 7 dagars vilofas (utan medicinering). En behandlingsperiod är alltså 21 dagar. Alltid innan en ny behandlingsperiod påbörjas, tas blodprov och efter det är antingen läkaren eller sjukskötaren i kontakt med dig om ditt mående.

Kapesitabintabletterna tas morgon och kväll. Tabletterna tas 30 minuter efter måltid och sväljs hela med vatten. Händerna tvättas noggrant före och efter medicinintaget. Det är viktigt att du tar medicinen enligt läkarens anvisningar. Berätta för din skötare, ifall du har svårt att svälja tabletterna. Förvara tabletterna i rumstemperatur utom räckhåll för barn.

Under behandlingen rekommenderas det att föra dagbok över biverkningar och andra observationer. Dagboken och anvisningar för dess användning får du av din egna sjukskötare innan behandlingen påbörjas. Genom att föra dagbok fås noggrann information om

behandlingen och den hjälper vårdpersonalen i planeringen samt uppföljningen av din behandling.

Kapesitabin och strålbehandling

Kapesitabin kan användas för att förstärka strålbehandlingens effekt, i vilket fall det talas om chemostrålbehandling. Då tas Kapesitabin under hela behandlingsperioden varje dag morgon och kväll under strålbehandlingens gång. Strålbehandling ges på vardagar. Din läkare ordinerar din behandlingsperiods längd. Under behandlingens gång kontrolleras dina blodvärden och mående regelbundet.

Biverkningar till följd av Kapesitabin-behandlingen

Så som all cytostatika kan också Kapesitabin ha biverkningar. Det är viktigt att med låg tröskel vara i kontakt med den skötande enheten, då biverkningar uppstår. Genom detta tillvägagångssätt minskar du risken för att biverkningen fortsätter eller blir svårare. Vid behov kan behandlingen pausas eller läkemedelsdosen förminskas.

Bland de vanligaste biverkningarna för Kapesitabin är **hand- och fotsymptom**. Då kan det förekomma rödhet, smärta, svullnad eller sår. Det lönar sig att sköta händerna och fötternas hud redan förebyggande genom att regelbundet återfukta dem med bassalva. Var noggrann med händerna och fötternas goda hygien.

Illamående och uppkastningar kan höra ihop med behandlingen och därför får du på recept medicin mot illamående. De här medicinerna ska tas enligt läkarens ordination och det lönar sig att måna om att få i sig tillräckligt med vätska.

Till Kapesitabin-behandlingen kan också höra **magsymptom och diarré**. Ifall diarréavföringar är över fyra per dygn eller diarrén förekommer på natten, måste du avbryta användningen av läkemedlet och ta kontakt med den vårdande enheten så fort som möjligt.

Munnen kan torka eller det kan förekomma rödhet, smärta eller sår. Det här går ofta om. Det lönar sig att fukta munnen så ofta som möjligt och gurgla saltvattenlösning. Anvisningarna får du av din egna sjukskötare. Ta hand om din munhygien. Rökning bör du sluta med.

Ifall du under behandlingen får klämmande bröstsmärta, tryckande känsla över bröstkorgen eller halsen, plötslig andnöd, ojämn puls eller förlust av medvetandet, avbryt läkemedlet och sök dig omedelbart till närmaste jourhavande enhet.

Vid nedsatt allmänt mående eller vid feber som stiger över 38.0 grader, var genast i kontakt till skötande eller jourhavande enhet.

Ifall du av någon anledning måste stanna på sjukhuset, bör Kapesitabin alltid pausas.

Egenvård under Kapesitabin-behandlingen

Det rekommenderas, att du tar hand om ditt allmänna mående under behandlingen. Du kan motionera enligt ork. Utomhusvistelse, mångsidig kost, tillräckligt intag av vätska, tillräcklig sömn och vila hjälper dig att bibehålla ett gott allmänt mående. Användande av vitaminer och mineraler bör diskuteras med din läkare först, eftersom de kan orsaka skadliga biverkningar tillsammans med andra läkemedel. Avnjutning av alkohol rekommenderas inte under cytostatikabehandling.

Att sluta röka är en viktig del av cancerbehandlingen. Rökning försämrar sjukdomens prognos och att sluta röka förbättrar däremot flera cancersjukdomars prognos. För att sluta röka hjälper dig rökavvänjningsskötaren, vars kontaktuppgifter du får av din egna skötare. För nikotinberoende kan receptfria nikotinpreparat användas också under cytostatikabehandling.

Tänderna bör vara i skick innan påbörjande av cytostatikabehandling. Ifall du under behandlingen får tandproblem, diskutera alltid med din läkare eller egna sjukskötare innan du bokar en tid till tandläkaren. T.ex. rotfyllning eller tandborttagning är ett ingrepp, vilket tidpunkt måste beslutas enligt behandlingarna.

Vårdpersonalen binder tystnadsplikt, så du kan alltid ta kontakt med din egna skötare. Nämn också en nära anhörig, till vem man vid behov får ge uppgifter angående dig. Ta kontakt, om nånting tynger ditt sinne.

I ärenden gällande den sociala säkerheten hjälper socialarbetaren dig.